

Protestantse
Kerk

Liturgie voor de viering van zondag 27 mei 2018; Zondag Trinitatis of wel van de Drie-eenheid

Plaats: Ontmoetingskerk

Aanvangstijd: 10.00 uur

Voorganger: ds. Peter van der Schans

Organist: Eugène Broekman

Thema: Begrijp jij het?

Bijzonderheden: In deze dienst wordt de doop bediend aan Rovin Noordhof

Protestantse gemeente te IJsselstein

De Paaskaars brandt

Ruimte voor ontmoeting in de hal en de kerkzaal

Muziek vooraf

De dienstdoende ambtsdragers komen binnen, samen met doopouders en dopeling

Welkom door de voorganger

AAN HET BEGIN

Toewijding door stil gebed en kort orgelspel

We gaan staan

Groet

Bemoediging

We zingen: Intochtslied (staande): Psalm 139:3 en 10

We gaat weer zitten

Gebed, dat we besluiten met het zingen van: *“Heer, ontferm U!”*

*Here God,
blaas het vuur in ons aan*

*als we moe en uitgeblust
onderuit zitten
met de gedachte
dat het toch niet helpt
om ons in te zetten
voor een betere wereld.*

*Laat de hoop
in ons opvlammen
zodat we de onverschilligheid
van ons afgooien
en opstaan
en aan de slag gaan,
in geloof en vertrouwen.*

*Want u, God,
bent de windvlaag
die ons in beweging zet.
U wakkert onze idealen aan
en doet de vonk overslaan
van de ene mens
op de andere.
Fris ons op
met water en Geest,
kom bij ons van boven –
dat we als kinderen van u mogen leven,
als mensen nieuw geboren uit donkerheid en dood.
Zo bidden en zingen we samen:*

...

(mede naar Greet Brokerhof-van der Waa)

We zingen het loflied: Lied 675

DIENST VAN DE HEILIGE DOOP

We luisteren naar uitleg van de doop door ouderling Marjan Rooker

DE DOOP
is een teken
waarin christenen van alle tijden
en van alle plaatsen
elkaar en zichzelf herkennen.

DE DOOP
geschiedt met water,
teken van ondergang en opstanding,
teken van nieuw leven
en dragende kracht.

HET TEKEN

wil zeggen:

wij zijn van de Heer,

Hem behoren wij toe,

in Zijn Naam mogen wij leven:

IN DE NAAM VAN DE VADER,

die ons mensen heeft willen aannemen

als Zijn kinderen,

die in Zijn liefde ons geeft,

iedere dag opnieuw,

te leven

uit de kracht van Zijn Woord:

IN DE NAAM VAN DE ZOON,

die kwam op de aarde,

kind onder de kinderen,

mens onder de mensen,

onze weg kruisend,

om ons te roepen tot dienst

aan Zijn Koninkrijk;

IN DE NAAM VAN DE HEILIGE GEEST,

waarmee God ons wil raken,

opdat ons leven en samenleven

mogen worden vervuld van Zijn Geest.

LEVEND IN DE NAAM

van de scheppende Heer dopen wij.

En wij roepen daarbij de namen van hen,

die door dit teken

zich verbonden mogen weten met God,

Hem dankend voor wat Hij ons geeft.

IN HET GELOOF

aan de vergevende liefde van God

mogen mensen bidden

om Zijn liefde, Zijn vrede,

in hun samenleven,

een wereld rond,

generaties lang.

IN DIT GELOOF

mogen mensen helpen,

op hun wijze, in hun taal

iets van de liefde en vrede

voort te spreken:

over onze wereld,

in ons gezin,
in ons eigen leven.

GOD GEVE ONS

dat wij het teken zullen verstaan,
dat wij elkaar en onszelf
in het teken zullen herkennen
als opnieuw-geboren mensen,
gesteld in de ruimte,
die Hij ons geven wil.

We zingen: Lied 354:1 en 3

Doopvragen aan de ouders en hun antwoord

Ouders, ik vraag jullie op te staan
en de volgende vragen met je 'ja' te beantwoorden:

*1. Stemmen jullie van harte in met het geloof van de gemeente in God,
die geroepen is tot de lof en de dienst van Jezus Christus?*

*2. Belijden jullie, dat wij - groot en klein -
geroepen zijn tot de gemeente,
die in Christus geheiligd is,
en verlang je daarom,
dat je kind ingelijfd wordt door de doop
in de gemeente van Christus
tot opbouw van zijn lichaam?*

*3. Willen jullie dit kind aanvaarden als kind van God
en het bewaren bij het hartsgeheim van de gemeente?
Beloven jullie je kind dagelijks voor te gaan
in liefde, trouw en gerechtigheid?*

Vraag aan de gemeenteleden en hun antwoord

*Wilt u dit kind van God in uw midden ontvangen om samen met hem de weg van Jezus te
gaan?*

Antwoord: *Ja, dat willen wij.*

Doopgebed: Lied 355 gesproken

We halen water om te dopen uit de bron, daarna mogen de kinderen erbij komen

Gedichtje Timon

Naamgeving

Bediening van de doop

We zingen staande: Lied 503 (uit *Hemelhoog*)

*God kent jou
vanaf het begin,
helemaal van buiten
en van binnenin.
Hij kent al je vreugde
en al je verdriet,
want Hij ziet de dingen
die een ander niet ziet.
(refrein 1x)*

(Couplet)
*en weet je wat zo mooi is:
bij Jezus voel je je vrij
om helemaal jezelf te zijn.
Want Hij houdt van jou.
Ja, Hij houdt van jou.
Ja, Hij houdt van jou en mij.*

Aansteken doopkaars

We luisteren naar een gedicht door Tobias Noordhof

*Verbonden met vader en moeder,
natuurlijk het meest met die twee,
maar ook met de andere mensen
vier jij hier dit feest met ons mee.*

*Je bent al een tijdje bij de mensen,
je naam is bij ons al vertrouwd
en dus is het tijd om te vieren,
dat God die je kent van je houdt.*

*Je bent een begrip aan het worden;
steeds meer mensen noemen je naam;
ook God begint jouw naam te roepen
en dus zijn wij hier nu tezaam.*

*Nu mag je gaan leven met mensen
verbonden in liefde en trouw
omdat zij vandaag bij dit dopen
Gods Naam legden naast die van jou.*

*Je hebt al een naam,
maar je krijgt er één bij op dit feest*

want jij wordt gedoopt in de naam
van de Vader, de Zoon en de Heilige Geest.

De doopouders leggen een doopsteentje met de naam van de dopeling in het stiltecentrum op de plek van gedachtenis

We zingen: Lied 354:4 en 5

DIENST VAN HET WOORD

Gebed om de opening van het Woord

*Goede God,
een wijs man die om uitleg vraagt,
dat vinden wij bijzonder.
Gelukkig geeft Jezus uitleg.
Wat fijn dat er zoveel verhalen
zijn opgeschreven in Uw Woord.
Ook wij begrijpen niet alle woorden.
Gelukkig zijn er ook in deze tijd
mensen die het kunnen uitleggen.
Wilt U zijn bij de mensen die vragen hebben en
bij de mensen die de wijsheid hebben gekregen
om het uit te leggen.
Dat vragen we U in Jezus' naam,
voor ons hier in de kerkzaal, bij de nevendienst en bij mensen thuis.
Amen.*

Gesprek met de kinderen

'Good morning, how are you today? Welcome to the church. My name is .... I'm going to preach on Nikodemus this morning.'
Begrijpen jullie wat ik zeg?
Hoe kan het dat je niet alles begrijpt?
Dit stukje deed ik in het Engels, vandaar dat jullie niet alles begrijpen.
Sommige mensen begrijpen de woorden van Jezus ook niet altijd.
Ik probeer de woorden uit te leggen in de kerk.
In de kindernevendienst doet de leiding dat.
Jullie mogen ook om uitleg vragen als je iets niet begrijpt. Doen jullie dat?
Aan wie kun jij dingen vragen?
Nikodemus was een Farizeeër:
een man die alle wetten en regels kent.
Hij begreep de woorden van Jezus niet.
Hij ging naar Jezus toe en vroeg hem om uitleg.

We zingen met de kinderen: Lied 8b (let op: vers 5 heeft een andere melodie!)

Het licht wordt door de kinderen meegenomen

Schriftlezing: Johannes 2:23-3:16

23 Toen Jezus op Pesach in Jeruzalem was, kwamen veel mensen tot geloof in zijn naam, omdat ze de wondertekeneken zagen die hij deed. 24 Maar Jezus had geen vertrouwen in hen, omdat hij hen allemaal kende, 25 en niemand hoefde hem iets over de mens te vertellen, want hij wist zelf wat er in een mens omgaat.

3:1 Zo was er een farizeeër, een van de Joodse leiders, met de naam Nikodemus. 2 Hij kwam in de nacht naar Jezus toe. 'Rabbi,' zei hij, 'wij weten dat u een leraar bent die van God gekomen is, want alleen met Gods hulp kan iemand de wondertekeneken doen die u verricht.' 3 Jezus zei: 'Waarachtig, ik verzeker u: alleen wie opnieuw wordt geboren, kan het koninkrijk van God zien.' 4 'Hoe kan iemand geboren worden als hij al oud is?' vroeg Nikodemus. 'Hij kan toch niet voor de tweede keer de moederschoot ingaan en weer geboren worden?' 5 Jezus antwoordde: 'Waarachtig, ik verzeker u: niemand kan het koninkrijk van God binnengaan, tenzij hij geboren wordt uit water en geest. 6 Wat geboren is uit een mens is menselijk, en wat geboren is uit de Geest is geestelijk. 7 Wees niet verbaasd dat ik zei dat jullie allemaal opnieuw geboren moeten worden. 8 De wind waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat. Zo is het ook met iedereen die uit de Geest geboren is.' 9 'Maar hoe kan dat?' vroeg Nikodemus. 10 'Begrijpt u dit niet,' zei

Jezus, ‘terwijl u een leraar van Israël bent? 11 Waarachtig, ik verzeker u: wij spreken over wat we weten en we getuigen van wat we gezien hebben, maar jullie accepteren ons getuigenis niet. 12 Wanneer jullie me niet geloven als ik over aardse dingen spreek, hoe zouden jullie me dan geloven als ik over hemelse dingen spreek? 13 Er is toch nooit iemand opgestegen naar de hemel behalve degene die uit de hemel is neergedaald: de Mensenzoon? 14 De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhooggeheven heeft, 15 opdat iedereen die gelooft, in hem eeuwig leven heeft. 16 Want God had de wereld zo lief dat hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.

We zingen: Lied 834

Verkondiging

Gemeente van onze Heer Jezus Christus!

Begrijp jij het? Hoe het zit met Jezus en God en de Geest? Hoe we verbonden zijn met die drie ene God? En hoe God met ons is verbonden?

Nee, ik begrijp het niet. Ben ik dan dom? Achterlijk of zo iets? Hm. Denk van niet. Begrijpt iemand hier onder ons of verder weg er iets van? Denk ook van niet. Ben je dan dom? Noem je jezelf dan zo? Nee, toch niet.

Ik kan het ook allemaal niet verklaren, begrijpelijk maken. Ik kan er hoogstens iets over zeggen. Misschien helpt het een beetje. Misschien ziet iemand het als slap gepraat en een slechte preek. Toch gaat het bij geloven om meer dan alleen met verstand begrijpen. Als we het van ons hoofd alleen moeten hebben, dan haken we snel af. Het gaat ook om ons hart. Om vertrouwen. Om geloven. We kunnen bij dit vertrouwen niet zonder ons hart én niet zonder ons hoofd. In geloof, óók christelijk geloof gaat het nooit alleen om gevoel of alleen om verstand. Er is een soms subtiele balans nodig.

Ik vind het elke keer weer een opluchting om te lezen hoe de Bijbel omgaat met onbegrip. Het zit in Johannes 3 ook in de ontmoeting tussen Jezus en Nikodemus. Zelfs Nikodemus vat het niet. En is toch als Farizeeër een deskundige. De Farizeeën vormen een groepering van zeer wetsgetrouwe joden die in de loop van de tweede eeuw voor Christus is ontstaan. Er zijn geen geschriften van hen zelf nagelaten of gevonden. Daarom zijn we aangewezen op de informatie van anderen over hen, vaak tegenstanders. Van hen begrijpen we, dat ze rituele reinheid belangrijk vinden. Dat ze geloven in een leven na de dood. Dat ze meewerken aan de mondelinge overlevering en uitleg van de traditionele leefregels. En ze leggen nadruk op de eigen verantwoordelijkheid van de mens.

Het zijn geschoolde mannen die het debat over geloofszaken niet uit de weg gaan. Ze hebben een behoorlijke invloed op de samenleving en we horen dan ook regelmatig over hen in de evangeliën. Ze staan vaak lijnrecht tegenover Jezus, wiens boodschap niet in hun rationele systeem past.

Het mooie is, dat Nikodemus het gesprek zoekt. Dat hij zich niet te groot voelt om naar Jezus te gaan en te vragen hoe het zit. Het gebeurt in de nacht, dat de twee elkaar ontmoeten. Schaamt Nikodemus zich? Ik denk eerder dat het te maken heeft met de nacht als de tijd van stilte en bezinning. Dan is een goed gesprek mogelijk. Zoals we ook het doopgesprek bij Carola en Tobias aan het begin van de nacht hadden. Tijd en ruimte voor een goed gesprek over geloven in deze tijd en over de doop. Dat Nikodemus en Jezus elkaar in de nacht ontmoeten is ook, omdat het Paasnacht is in het verhaal van Johannes. De nacht van de

uittocht uit de donkerheid en dood, van bevrijding uit benauwdheid. Van opnieuw geboren worden om te leven in het Rijk van God. In de goede wereld die God graag wil.

En dan gaat het om dingen die niet te begrijpen zijn. Hoe of dat allemaal zit, daar kom je uit jezelf niet achter. Dat moet van boven gegeven worden. Dat moet van de andere kant aangereikt worden.

En zo geloven is niet dom, onzinnig of kinderachtig. Zoals veel mensen vandaag de dag wel denken. Het is ook niet iets om je voor te schamen. Je hoeft niet weg te moffelen, dat je iets met geloven hebt. Dat je naar de kerk wilt gaan. En het is ook geen kliek die we met elkaar vormen. Tenminste, dat zou het niet moeten zijn. Geloven is niet exclusief. Ieder kan en mag erbij horen. Maar de doop maakt je wel lid van een gemeenschap van gedoopten. Er zijn ook anderen gedoopt. Vroeger al. De tijden door. En het zal ook in de toekomst gebeuren. Samen vorm je een gemeenschap van broeders en zusters. Van kinderen van God. Maar het geloof van ieder afzonderlijk is niet te meten. Ik heb geen weegschaal om vast te stellen of je goed en genoeg gelooft. Beter laten we dat over aan God. En het zou wel eens kunnen zijn, dat we voor verrassingen komen te staan!

Er zijn open ramen. En de deur staat open. We gebruiken geen geweld om mensen hier naar toe te drijven. Rovin is volkomen vrijwillig gekomen. Omdat zijn ouders Tobias en Carola het geloof met hem, en hun andere kinderen, willen delen. En dan vrij, zonder dwang, tactiek of zo. En ook niet met dreiging van de hel, zoals het wel is gedaan. Uiteindelijk bereik je meer met positief motiveren, dan met bedreiging en straf.

Wil je iets meekrijgen van de betekenis van geloven vandaag de dag, dan heb je ontvankelijkheid en openheid nodig. Nieuwsgierigheid in plaats van onverschilligheid. Verwondering en verbazing en géén nonchalance of ongeïnteresseerdheid.

In het gesprek tussen Jezus en Nikodemus wordt dat uitgelegd als 'van omhoog geboren worden'. Of 'opnieuw geboren worden'. Dat lijkt Nikodemus ietwat moeilijk, zelfs onwaarschijnlijk voor een heer op leeftijd. Weer terug in de baarmoeder? Nou nee. Dan begrijp je het dus helemaal niet. Dat kan ik dan weer wél zeggen. Jezus bedoelt niet dat je weer terug gestopt moet worden in de buik van je moeder. Het gaat er om, dat je de Geest nodig hebt. Dat je door de wind van God opgefrist en aangejaagd wordt. Dat helpt om iets van het goede dat God wil geven te ontdekken.

En hoe dat gaat? Je wordt geboren door de kracht van de Geest. Precies weet ik het ook niet. Jezus legt een link met de wind. *"8 De wind waait waarheen hij wil; je hoort zijn geluid, maar je weet niet waar hij vandaan komt en waar hij heen gaat."* Nu kan ik op Wikipedia gaan opzoeken hoe dat zit met de wind. En dan lees ik over de zon die schijnt op aarde. Het aardoppervlak wordt verwarmt en daardoor ontstaat warme lucht en warme lucht stijgt op. ... Doordat de aarde ook nog eens draait, ontstaan er overal op de wereld stromingen van hogedrukgebieden en lagedrukgebieden. Wind dus. Maar dan verklaar ik het mooie weg van de Geest. Dan begrijp ik alleen met het hoofd. En niet met het hart. Het hart vertelt me, dat ik iets voel stromen langs mijn lichaam, iets voel bewegen door mijn haar. Nou ja, wat er dan nog van over is. En het kan warm zijn of koud. Het kan opfrissen of juist zinderen. Het kan stormachtige tegenwind zijn waardoor ik niet vooruitkom. Of het kan juist wind mee zijn die me draagt en voortstuwt. Het is de wind die me effe lekker doet uitwaaien. Dan zie ik alles weer met andere ogen. Dan zie ik alles in een ander perspectief. Dan zie ik leven voor dood, recht voor onrecht. Licht voor donker. Dan ontdek ik, dat geloven me in een gemeenschap brengt. Ik ben niet alleen. Er zijn anderen om me heen. God is erbij en met me verbonden. De doop laat het zien. Geloven geeft me bemoediging en troost in nood en dood. Uitzicht als de

wolken alleen maar donker boven je hangen. Geloven geeft me uitdaging om te benoemen wat verkeerd is en het aan te pakken om te verbeteren. Dan is geloven ook iets met handen. Christelijk geloof laat zien, dat er steeds een doorkomen aan is. Ook als het licht uit gaat. Dat je hoop mag hebben en houden.

Nu is het lastig, dat we soms van die super gelovige voorbeelden hebben. En dat kan afstoten. Omdat ze soms wel heel erg *'into God'* zijn. Dan kan het te ver gaan. Er te dik op zitten. Aan de andere kant zijn wij hier in Nederland vaak weer erg nuchter en rationeel. Geloven moet aan de standaard van wetenschap beantwoorden anders is het onzin. Of je moet het maar achter je voordeur houden. Kom er vooral niet mee in de openbaarheid.

Ik noem twee figuren in dit verband.

De eerste is de Duitse voetbaltrainer Jürgen Klopp. Gisteravond met zijn team verliezend in de finale van de Champions League. In de aanloop naar de wedstrijd las ik een verhaal over hem waarin wordt verteld dat hij christen is. Protestants christen.

Christelijke liedjes zingen voor het slapengaan vond kleine Klopp niet zo erg, maar het nut van naar de kerk gaan zag hij als kind niet zo in. *'Na een minuut viel ik toch in slaap.'* Toch kreeg hij, toen hij wat ouder werd, beter mee wat de kerk met zijn vader deed. Pa Klopp was een door sport geobsedeerde man, die flink boos kon worden wanneer zijn team op zondagmiddag teleurstelde. Junior: *'Als mijn vader terugkwam uit de kerk was zijn boosheid volledig verdwenen. Dan deed voetbal er niet meer toe.'*

'Ik ben absoluut gegrondvest in het geloof. Het is mijn leidraad in het leven. Het is oneindig belangrijk voor mij. Het geloof houdt mij stabiel. Ik weet dat er altijd iemand is op wie ik kan vertrouwen.' Klopp gaat sneller praten wanneer het over Jezus gaat. *'Hij verrichtte de meest groothartige daad aller tijden. Sindsdien is niets meer hetzelfde. Het is belangrijk dat zijn blijde boodschap wereldwijd verspreid wordt.'* En over het verschil tussen katholieken en protestanten: *'Knielen is lastig voor mij, want ik heb slechte knieën. Het is dus maar goed dat ik een protestant ben...'*

Toen een interviewer van BT Sport het bijzonder vond om te zien hoeveel 'warmte en vertrouwen' Klopp aan zijn spelers geeft, reageerde de Duitser: *'Is dat gek dan? Kijk, ik ben een christen. Ik geloof in God. Tegelijk heb ik maar één leven, waar ik het beste van wil maken. Dat betekent niet dat ik iedere dag leef alsof het mijn laatste is, met veel drank en ander vertier. Nee, dat betekent dat ik de wereld een betere plaats wil maken. Ik geloof dat ik dat het beste kan doen in mijn directe omgeving. Als ik een kamer verlaat, wil ik dat de mensen zich beter voelen dan toen ik binnenkwam. Zo zie ik het leven.'*

Het moge duidelijk zijn dat Klopp graag en zonder gêne over zijn geloof praat. *'Christen zijn, maar daar niet over willen praten... Geen idee hoe dat werkt! Ik ben geen evangelist. Maar als ik naar mijn leven kijk - en daar neem ik iedere dag ruim de tijd voor - is het duidelijk dat ik mij in fantastisch goede handen begeef. Mocht iemand naar die goede handen vragen, dan geef ik daar graag informatie over...'*

En ik eindig met nog een verwijzing naar Nikodemus. Hij komt om drie plekken voor in het verhaal van Johannes. Nikodemus is geen discipel, leerling van Jezus. Maar hij is er in de nacht voor het gesprek met Jezus. In Johannes 7:50-53 komt hij op voor Jezus als hij dreigt zonder eerlijk proces veroordeeld te worden. En hij is er op het einde van het evangelie. Bij de begrafenis van Jezus. Hij staat niet steeds vooraan bij Jezus. Maar toch wordt ook zijn leven beïnvloed door deze wondere man uit Galilea. Je zou Nikodemus bijna kunnen zien als een soort 'parttime gelovige'. Zo noemt iemand hem in *Kind op zondag* – het magazine van de kindernevendienst. Hij is iemand die iets ziet van dat wonderlijke dat Jezus meedraagt maar daar niet elke dag mee bezig is.

Misschien helpt het om ons eerst maar daarop te concentreren. Op die momenten. Dat je ogen van boven geopend worden. Alsof je nieuw geboren wordt. Alsof de Geest een nieuw begin maakt. De doop van Rovin is zo'n wonderlijk mooi moment. En daar leef je van op!

Amen.

Meditatief moment: orgelspel

We zingen: Lied 686

DIENST VAN HET ANTWOORD

We gedenken Catharina Tetenburg-de Graaf (staande). Orgelspel: Lied 730

Gebeden: dankgebed – voorbeden – stil gebed – samen bidden van het Onze Vader

*God,
dank u wel:
U bent als een windvlaag
die door ons leven waait
en ons in beweging zet.
U geeft ons lucht
als we het niet meer zien zitten.
Uw Geest bezielt onze gedachten en ideeën.
Uw Geest laat ons geboren worden tot nieuwe mensen.*

*En toch, God,
merken we dat vaak niet op.
Wilt U ons daarom uw kracht laten ervaren?
Dan weten we weer
dat U dichtbij bent
en ieder van ons persoonlijk draagt.*

*Wees als de wind in onze rug,
die ons een zetje geeft
in de goede richting,
waardoor we ons gesteund voelen
op de weg die we gaan.*

*Wees onze steun en toeverlaat
in tijden dat het ons
niet voor de wind gaat
en we moeten opboksen
tegen krachten die ons
omver dreigen te gooien.*

*Wees in stille tijden bij ons
als een windvlaag,
die ons even aanraakt*

*en onze gedachten verfrist,
zodat we openstaan voor
nieuwe perspectieven.*

(Greet Brokerhof- van der Waa)

*Goede God,
Soms is het leven best moeilijk en hebben wij,
net als Nikodemus, heel vee! vragen.
Wij bidden U om goede moed
als wij het moeilijk vinden om vragen te stellen.
Wij bidden U om mensen om ons heen
die naar onze vragen willen luisteren.
Wij danken U voor mensen om ons heen
die de moeite nemen om antwoord te geven op onze vragen.
Bovenal danken wij U omdat wij alles tegen U mogen zeggen
en U altijd naar ons wilt luisteren.*

Tussenspel

Stil gebed

Onze Vader

Delen van de bloemengroet

Intussen komen de kinderen van de nevendienst terug

Inzameling van de gaven

Eerste collecte (zwarte zak):

Tweede Collecte (groene zak): is bestemd voor het werk van de kerk

Wie dat wil kan de kinderen uit de crèche ophalen.

AAN HET EINDE

We zingen (staande) slotlied: Lied 704

Uitzending

Zegen:

*Moge de God van liefde die zijn liefde uitdeelde
on sterken in onze liefde voor anderen.*

*Moge de Zoon die zijn leven uitdeelde
ons helpen te delen met elkaar.*

*Moge de Heilige Geest die in ons woont
ons zo bezielen dat wij zelf een zegen zijn.*

(W.R. van der Zee, *Vlam van de Geest*, p. 69)

Gemeentezang: *Amen, amen, amen!* (Lied 431C)

Orgelspel

Inzameling van de gaven bij de uitgang voor het onderhoud van het kerkgebouw